

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/41/2017
Identifikačné číslo spisu: 1413210058
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1413210058.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: OZIS, Ochranné združenie interpretov Slovenska, so sídlom Tomášikova 5/A, 821 01 Bratislava, IČO: 30 778 743, zast. advokátkou Mgr. Silviou Moravčíkovou, so sídlom Mikulášska 29, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, zast. Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 35 906 464, konajúca prostredníctvom konateľa, advokáta JUDr. Pavla Blahušiaka a Advokátska kancelária Tomáš Kamenec, s. r. o., so sídlom Špitálska 43, 811 08 Bratislava, IČO: 36 855 995, konajúca prostredníctvom konateľa, advokáta Mgr. Tomáša Kamenca, o zaplatenie 19.331,60 eur istiny s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV sp. zn. 12Cb/173/2013, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/42/2016-159 zo 06. decembra 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 12Cb/173/2013-119 z 29. septembra 2015 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 19.331,60 eur ako i úrok z omeškania 8,5% p. a. zo sumy 3.563,10 eur od 03. augusta 2013 do zaplatenia, úrok z omeškania 8,5% p. a. zo sumy 2.520,77 eur od 03. augusta 2013 do zaplatenia, úrok z omeškania 8,5% p. a. zo sumy 3.057,90 eur od 03. augusta 2013 do zaplatenia a úrok z omeškania 8,5% p. a. zo sumy 7.428,17 eur od 03. augusta 2013 do zaplatenia na účet žalobcu č. ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený v U., to všetko v lehote 3 dni od právoplatnosti tohto rozhodnutia (1. výrok). Vo zvyšku súd žalobu zamietol (2. výrok). Ďalej rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 1.159,50 eur na účet žalobcu č. ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený v U. a náhradu trov právneho zastúpenia 3.086,56 eur na účet právneho zástupcu žalobcu č.ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený v B. to všetko v lehote 3 dni od právoplatnosti tohto rozhodnutia (3. výrok rozsudku).

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od

žalovaného zaplata 19.331,60 eur istiny s príslušenstvom titulom hromadnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 21. mája 2007 v znení dodatku č. 1 z 23. mája 2007, ktorou zmluvné strany upravili práva a povinnosti pri použití zvukových, obrazových, zvukovo-obrazových záznamov a snímok výkonných umelcov v televíznom vysielaní ako aj vzťahy, ktoré vznikajú v súvislosti s iným spôsobom použitia umeleckých výkonov zo strany žalovaného alebo inej osoby, ktorej bol program vyrobený žalovaným postúpený (ďalej len „hromadná zmluva“ alebo „zmluva“).

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa príslušných ustanovení zákona č. 618/2003 Z. z o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (ďalej len „Autorský zákon“ alebo „AZ“), § 49a Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 391 a § 365 Obchodného zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že hromadná zmluva zo dňa 22. mája 2007 uzavretá medzi zmluvnými stranami bola platným právnym úkonom, ktorý zakladal práva a povinnosti zmluvných strán na základe zásady „pacta sunt servanda“, podľa ktorej sa dohody musia dodržiavať. Výnimkou z tohto princípu môžu byť len okolnosti vyplývajúce zo zmluvy alebo zákona, ktoré spočívajú v absolútnej alebo relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorý by nezaväzoval účastníkov k naplneniu predmetu plnenia zmluvy.

4. Vo vzťahu k dovoľávaniu sa absolútnej neplatnosti právneho úkonu zo strany žalovaného s ohľadom na dohodnutú autorskú odmenu mal súd prvej inštancie za to, že takto dohodnutá odmena neodporuje zákonu, a to s poukazom na predmet plnenia zmluvy, ktorým je šírenie výkonov výkonných umelcov u žalovaného, ktorý je popredným lídrom na trhu v porovnaní s inými subjektmi, ako aj s poukazom na zhodný prejav vôle zmluvných strán pri uzatvorení zmluvy. Hromadná zmluva bola uzavretá zmluvnými stranami, ktoré si plnili svoje záväzky a vzájomne si poskytovali plnenia do 31. augusta 2012. Tým, že žalovaný vypovedal zmluvu v súlade so zmluvnými ustanoveniami ku dňu 31. decembra 2012, uznával jej platnosť, pričom žiadnym spôsobom v súdnom konaní nepreukázal, že by na príslušný súd podal žalobu o určenie absolútnej prípadne relatívnej neplatnosti zmluvy, ktorá by skončila úspechom.

5. Vo vzťahu k dovoľaniu sa relatívnej neplatnosti zmluvy súd prvej inštancie konštatoval, že s poukazom na vznesenú námietku premlčania žalobcom, právo dovoľania sa neplatnosti zmluvy ako relatívne neplatného právneho úkonu, ktoré uplatnil žalovaný mimosúdne dňa 28. februára 2013, sa premlčalo v zákonom stanovenej všeobecnej 4-ročnej premlčacej lehote, ktorá začala plynúť 22. mája 2007 odo dňa uzavretia zmluvy a uplynula 22. mája 2011, najneskôr 23. mája 2011. K tvrdeniu žalovaného, že bol uvedený do omylu pri podpísaní hromadnej zmluvy, súd prvej inštancie uviedol, že táto bola podpísaná štatutárnymi orgánmi zmluvných strán, ktorí mali vedomosť o celom obsahu zmluvy a túto slobodne, vážne a zrozumiteľne podpísali, teda do omylu uvedený nebol. V prípade, že by aj bol uvedený do omylu, tak osoba, ktorá ho spôsobilá, v danom prípade žalovaný, sa nemohla dovoliť relatívnej neplatnosti právneho úkonu.

6. Skutkové dôvody vznesené žalovaným na svoju obranu ohľadom absolútnej a relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ako aj neplnenia si povinností žalobcom spočívajúce v nepredložení aktuálneho zoznamu v zmysle čl. IV bod 9 zmluvy, súd vyhodnotil ako účelové s poukazom na emailové správy žalovaného v zmysle čl. IV bod 2 zmluvy, na základe ktorých žalobca vystavil žalovanému jednotlivé faktúry.

7. Pri posudzovaní výšky dohodnutej odmeny zmluvnými stranami súd vychádzal z možností a schopností žalovaného v územnom pokrytí signálom televízneho vysielania, programovej skladby a rozsahu predmetu ochrany v televíznom vysielaní žalovaného, oproti komerčným subjektom televízneho vysielania. Žalovaný ako verejnoprávna televízia svojím zameraním, z hľadiska svojej štruktúry, programovej skladby, rozsahu vysielania a počúvateľnosti, je lídrom na trhu v porovnaní s inými komerčnými subjektmi v televíznom vysielaní, preto súd považoval zmluvnú odmenu za zákonnú, ktorá zohľadňovala rovnaké, najmä primerané podmienky, porovnateľné so zmluvou, ktorú uzavrel žalovaný so subjektom SLOVGRAM, nezávislá spoločnosť výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov Bratislava (ďalej len „SLOVGRAM“).

8. K nevykonaniu dôkazov navrhovaných žalovaným na doloženie hromadných licenčných zmlúv s inými používateľmi v televíznom vysielaní a sadzobníka odmien za rozhodné obdobie, súd prvej inštancie konštatoval, že vychádzal z autonómie vôle zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy a s ohľadom na dohodnutú odmenu ich považoval za nadbytočné a účelové, ktoré by nepreukázali tvrdenia žalovaného, snažiaceho sa svojím konaním zbaviť zodpovednosti plniť si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvného vzťahu.

9. Na základe zistených skutočností súd konštatoval, že žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie dlžnej sumy za obdobie 09-12/2012 vo výške 19.331,60 eur, ktorú sumu v súlade so zmluvou vyfakturoval žalovanému. Žalobca splnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvného vzťahu, keď pri vystavovaní jednotlivých faktúr vychádzal z emailových správ vo forme nahlášok, ktoré boli zmluvne dohodnuté v zmysle čl. IV bod 2 zmluvy od zamestnanca žalovaného, prílohou ktorých bolo zasielanie súhrnných čiastok šírenia komerčných snímok a umeleckých výkonov od žalovaného za jednotlivé mesiace 9, 10, 11, 12/2012.

10. V časti uplatňovaných úrokov z omeškania vo výške 8,75% p. a. súd prvej inštancie čiastočne nárok zamietol a priznal úrok z omeškania vo výške 8,50% p. a. ako zákonný úrok z omeškania v čase obdobia omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu.

11. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s p.“) a na ich úhradu zaviazal žalovaného v prospech žalobcu. Trovy konania pozostávali zo súdneho poplatku 1.159,50 eur a náhrady trov právneho zastúpenia 3.086,56 eur za 10 úkonov právnej pomoci.

12. Na odvolanie žalovaného proti rozsudku prvoinštančného súdu, v časti výrokov I. a III., Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, po prejednaní veci podľa § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), bez nariadenia pojednávania, rozsudkom č. k. 2Cob/42/2016-159 zo 06. decembra 2016, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil, v celom rozsahu sa stotožniac s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

13. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že predmetom konania je nárok žalobcu vyplývajúci z hromadnej zmluvy upravujúcej vzťahy pri používaní umeleckých výkonov v televíznom vysielaní, uzatvorenej v zmysle Autorského zákona, ktorú súd prvej inštancie vyhodnotil ako platný právny úkon. K tvrdeniu žalovaného, podľa ktorého je hromadná zmluva v časti dohodnutej odmeny absolútne neplatná v zmysle § 39 OZ, nakoľko ustanovenia zmluvy týkajúce sa odmeny sú v rozpore s § 45 ods. 1 a § 81 ods. 1 písm. h/ AZ, lebo nespĺňajú zákonom stanovené požiadavky primeraných a rovnakých podmienok, odvolací súd poukázal na § 81 ods. 1 písm. h/ AZ a konštatoval, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru o tom, že hromadná zmluva je platným právnym úkonom. Žalovaný neuviedol, z akého dôvodu ustanovenie o odmene nespĺňa požiadavku primeraných a rovnakých podmienok, obmedzil sa iba na toto tvrdenie a navrhol pripojiť zmluvy uzatvorené s inými vysielateľmi. V čom vidí neprímeranosť a odlišnosť podmienok, za akých bola zmluva uzatvorená, nešpecifikoval. Podľa odvolacieho súdu žalovaný nemôže iba všeobecne tvrdiť, že ustanovenia zmluvy sú v rozpore so zákonom a označiť ako dôkazy iné zmluvy bez uvedenia dôvodu, prečo odmena nespĺňa zákonom stanovené požiadavky. Požiadavka primeraných a rovnakých podmienok neznamená, že so všetkými používateľmi budú dojednané rovnaké odmeny. Rovnosť podmienok sa musí prejavovať v rovnakom spôsobe určenia odmeny, teda v zohľadnení objektívnych kritérií a uplatnení rovnakých princípov. Žalovaný v konaní netvrdil a z ničoho ani nevyplýva, že pri uzatvorení zmluvy boli podmienky neprímerane tvrdé, resp. že bol nejakým spôsobom diskriminovaný. Obmedzil sa na tvrdenie, že zmluva je neplatná a navrhol pripojiť listiny, pričom nie je zrejmé, aké skutočnosti mali byť nimi preukázané. Odvolací súd osobitne zdôraznil, že žalovaný absolútnu neplatnosť začal namietat až v priebehu konania, po tom, ako na základe zmluvy plnil a odstúpil od nej.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému však trovy odvolacieho

konania nevznikli, preto mu odvolací súd právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

15. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 17. januára 2017.

16. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č. l. 165 - 173), prípustnosť ktorého odôvodnil ustanovením podľa § 420 písm. f/ C. s. p., teda že konajúce súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili jeho osobe, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tvrdí, že konajúce súdy bez zjavného dôvodu nevykonali ním navrhnuté dôkazy, z dôvodu ktorého bol nedostatočne zistený skutkový stav, ďalej že na základe vykonaných dôkazov súdy dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdili. Namietol tiež, že rozhodnutia súdov oboch inšancií sú nedostatočne odôvodnené, zmätočné a vykazujú znaky arbitrárnosti. Postupom konajúcich súdov tak došlo k vadám konania, ktoré spôsobujú porušenie práva žalovaného na spravodlivé súdne konanie garantované čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“).

17. Žalovaný súdu prvej inšancie vytkol, že nesprávne interpretoval ust. § 81 ods. 1 písm. h/ AZ, ktoré organizácii kolektívnej správy predpisuje uzatvárať s používateľmi (vysielateľmi) licenčné zmluvy za primeraných a rovnakých podmienok. Primeranosť sa týka licenčných podmienok vo všeobecnosti, rovnosť sa týka aplikácie týchto podmienok na rozličných používateľov, čo znamená, že v podobných situáciách musí organizácia kolektívnej správy s používateľmi (teda aj so žalovaným) zaobchádzať za rovnakých podmienok. Imperatív v zmysle § 81 ods. 1 písm. h/ AZ nezaväzuje používateľa mať so všetkými organizáciami kolektívnej správy uzatvorené licenčné zmluvy za primeraných a rovnakých podmienok. Naopak, toto ustanovenie zaväzuje organizácie kolektívnej správy dávať súhlas na použitie predmetov ochrany (licencie) všetkým používateľom za primeraných a rovnakých podmienok. Týmto ustanovením má zákonodarca ambíciu zabezpečiť férové trhové prostredie pre jednotlivých používateľov. Ak majú používatelia vzájomne súťažiť na trhu služieb (napr. trhu rozhlasového alebo televízneho vysielania) musia mať od organizácie kolektívnej správy garantované, že predmety ochrany môžu používať za primeraných podmienok, ktoré sa medzi súťažiteľmi nelíšia (rovnakých podmienok). V tejto súvislosti žalovaný tvrdí, že ak žalobca od neho požaduje inú (vyššiu) odmenu, než od priamych konkurentov žalovaného, potom žalovaného na trhu znevýhodňuje a svojim nezákonným postupom deformuje súťaž.

18. Žalovaný tvrdí, že ak by súd prvej inšancie ust. § 81 ods. 1 písm. h/ AZ interpretoval správne, musel by nevyhnutne dospieť k záveru, že na vyčerpávajúce vysporiadanie sa s jeho argumentom o absolútnej neplatnosti hromadnej licenčnej zmluvy, je potrebné túto porovnať s licenčnými zmluvami uzatvorenými medzi žalobcom a inými vysielateľmi. Vykonanie týchto dôkazov je preto zásadnou skutočnosťou nevyhnutnou pre dôsledné zistenie skutkového stavu a je jediným spôsobom, ako bezpečne posúdiť súlad hromadnej licenčnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným s právnymi predpismi, teda posúdiť otázku jej platnosti. Nesprávnou interpretáciou ustanovení Autorského zákona o primeranosti a rovnosti podmienok licenčných zmlúv a následným nevykonaním žalovaným navrhnutých dôkazov, došlo k zásahu do práva žalovaného na spravodlivý proces, nakoľko tieto mali preukázať skutočnosti zásadného charakteru pre výsledok konania.

19. Žalovaný tvrdí, že pokiaľ súd navrhnutý dôkaz zmluvami uzavretými medzi žalobcom a iným vysielateľmi nevykoná, je unáhlené jeho tvrdenie o tom, že žalovaný sa snaží zbaviť zodpovednosti za žalobcom tvrdený nárok. Takúto domnienku mohol vysloviť až po vykonaní navrhnutých dôkazov (licenčných zmlúv medzi žalobcom a ostatnými vysielateľmi). Rovnako nestačí podľa jeho názoru len konštatovanie súdu o nadbytočnosti a účelovosti vykonania takéhoto dôkazu, ale je potrebné, aby vysvetlil, prečo považuje vykonanie konkrétneho dôkazu za nadbytočné a účelové a na základe čoho dospel k názoru, že konkrétny dôkaz nepreukáže tvrdenia tej-ktorej strany. Keďže rovnosť a primeranosť podmienok licenčnej zmluvy je možné preukázať iba v porovnaní s inými licenčnými zmluvami uzatvorenými s ostatnými vysielateľmi (nielen so zmluvou uzavretou medzi žalovaným a subjektom SLOVGRAM) a keďže žalovaný nemá zákonné prostriedky a možnosti zaobstarať tieto licenčné zmluvy bez pomoci súdu, navrhol súdu ich vykonanie za účelom preukázania rovnosti

podmienok. Súdny však tomuto návrhu nevyhoveli a podľa jeho názoru nesprávne konštatovali nadbytočnosť a účelovosť vykonania hromadných licenčných zmlúv medzi žalobcom a ostatnými vysielateľmi. Nevykonaním týchto zmlúv, teda nedostatočným zistením skutkového stavu, súdy nižšej inštancie porušili právo žalovaného na spravodlivý proces, o to viac, že súd prvej inštancie porovnal hromadnú licenčnú zmluvu výlučne so zmluvou uzatvorenou medzi žalovaným a SLOVGRAM-om.

20. Žalovaný ďalej namietol závery súdov nižších inštancií o tom, že odmena dohodnutá v hromadnej zmluve neodporuje zákonu, že žalovaný je popredným lídrom na trhu vysielania v porovnaní s inými subjektmi a že zmluva je platná, lebo žalovaný od predmetnej zmluvy odstúpil, čím mal uznať jej platnosť. Tvrdí, že zo záverov konajúcich súdov nie je možné odvodiť, s ktorými inými súťažiteľmi ho porovnávali. Súd prvej inštancie iba konštatoval, že podmienky hromadnej licenčnej zmluvy považuje za porovnateľné so zmluvou uzavretou medzi žalovaným a subjektom SLOVGRAM, čo však protirečí konštatovaniu o tom, že navrhnuté zmluvy medzi žalobcom a inými vysielateľmi nevykonali, keďže vychádzal zo zmluvnej autonómie strán pri uzatváraní zmluvy a považoval ich vykonanie za účelové a nadbytočné, ktoré by nepreukázalo tvrdenia žalovaného.

21. Žalovaný namietol, že nemal možnosť vyjadriť sa k žalobcovmu tvrdeniu na pojednávaní dňa 29. septembra 2015 ohľadne zákonnosti odmeny v hromadnej licenčnej zmluve. Pred týmto momentom nebolo v konaní rozoberané postavenie žalovaného na trhu televízneho vysielania, pričom práve na tomto argumente založil súd svoje stanovisko k zákonnosti odmeny v hromadnej licenčnej zmluve.

22. Namietol ďalej, že odôvodnenia rozsudkov pozostávajú len z prevzatých vyjadrení sporových strán, ktoré súdy nepodložili žiadnym dôkazom alebo inou preukázateľnou skutočnosťou, nie je jednoznačné, ktoré vyjadrenia strán alebo skutočnosti mali konajúce súdy za preukázané a čím boli preukázané, čím z odôvodnení napadnutých rozsudkov nevyplývajú ani úvahy súdov, na základe ktorých dospeli k svojim záverom.

23. Žalovaný konajúcim súdom ďalej vytkol, že nesprávne zistili skutkový stav, keď uviedli, že žalovaný je lídrom na trhu televízneho vysielania oproti iným komerčným subjektom. Tvrdí, že súdy v tomto smere nevykonali dôkazy za účelom vymedzenia relevantného trhu, čo do jeho veľkosti, geografickej rozsiahlosti alebo počtu súťažiteľov a vôbec neidentifikovali subjekty, s ktorými žalovaného porovnávali. Vo vzťahu k zmluve uzavretej medzi žalovaným a SLOVGRAM-om, ktorou súdy dôvodili, žalovaný uviedol, že odmena dohodnutá v hromadnej licenčnej zmluve uzavretej medzi žalobcom a žalovaným je v porovnaní s odmenou dohodnutou v zmluve uzavretej medzi žalovaným a SLOVGRAM-om za to isté použitie dvojnásobná, preto nemožno hovoriť o porovnateľných podmienkach, ako tvrdia súdy, navyiac, ust. § 81 ods. 1 písm. h/ AZ predpisuje rovnosť podmienok a nie len porovnateľnosť.

24. Nesprávne právne posúdenie veci žalovaný vzhliadol v nesprávnej aplikácii ust. § 81 ods. 1 písm. h/ AZ. Tvrdí, že súdy nižšej inštancie chybné preniesli kontraktálnu povinnosť organizácie kolektívnej správy vyplývajúcu z § 81 AZ na žalovaného, čím nesprávne posúdili splnenie zákonom predpísaných podmienok žalobcom. Pokiaľ by vo veci konajúce súdy interpretovali ust. § 81 ods. 1 písm. h/ AZ správne, museli by nevyhnutne vziať do úvahy žalovaným navrhnuté zmluvy uzavreté medzi žalobcom a ostatnými vysielateľmi a tieto v dokazovaní vykonať. Týmto postupom by sa súdy nižšej inštancie mohli bezpečne vysporiadať s podmienkou primeranosti a rovnosti podmienok hromadnej licenčnej zmluvy uzavretej medzi sporovými stranami a posúdiť jej neplatnosť.

25. Nesprávnosť právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie žalovaný vzhliadol aj v nesprávnej aplikácii zásady „pacta sunt servanda“ (dohody sa musia dodržiavať). Podľa žalovaného nie je možné, aby princíp „pacta sunt servanda“ bol prioritizovaný pred zásadou absolútnej neplatnosti právnych úkonov, ak tieto odporujú zákonu. Uvedené by znamenalo, že neexistuje žiadna absolútne neplatná zmluva, ak túto účastníci dobrovoľne uzatvorili. Podľa názoru žalovaného je sporná hromadná licenčná zmluva absolútne neplatná, nakoľko odporuje kogentným ustanoveniam hmotnoprávneho predpisu (§ 81 ods. 1 písm. h/ AZ), pričom ako absolútne neplatný právny úkon nemôže byť táto zmluva právnym základom pre uplatňovaný nárok žalobcu. Žalovaný zdôraznil, že v čase uzatvárania tejto zmluvy

nemohol vedieť o dôvode jej absolútnej neplatnosti, on túto nespôsobil a je v súlade príslušnými právnymi predpismi, aby sa neplatnosti hromadnej licenčnej zmluvy v konaní dovolal. Tvrdí, že k tomu, aby súdy mohli aplikovať zásadu „pacta sunt servanda“, museli najprv právne akceptovateľným spôsobom určiť, že hromadná licenčná zmluva nie je absolútne neplatná.

26. Žalovaný v závere dovolania namietol nesprávne posúdenie veci ohľadne autonómie vôle zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy. Má za to, že ust. § 81 ods. 1 písm. h/ AZ neumožňuje organizácii kolektívnej správy taký rozsah zmluvnej autonómie pri uzatváraní zmlúv, ako je tomu pri uzatváraní zmlúv medzi inými subjektami súkromného práva, nakoľko predmetné ustanovenie organizáciám kolektívnej správy umožňuje dávať súhlas na použitie predmetov ochrany (licencie) všetkým používateľom za primeraných a rovnakých podmienok. Hoci zákon organizácii kolektívnej správy neumožňuje voľne určovať rozdielnu výšku odmeny (ako aj iné podmienky) jednotlivým vysielateľom, súdy žalobcovi ako organizácii kolektívnej správy prisúdili v rozpore so zákonom vyššiu mieru autonómie vôle pri určovaní podmienok licenčných zmlúv uzatváraných s vysielateľmi.

27. Odvolaciemu súdu žalovaný vytkol, že neodstránil vady, ktorými bolo konanie na súde prvej inštancie zaťažené, nevzal do úvahy jeho argumenty uvedené v odvolaní proti prvoinštančnému rozsudku, ani sa s nimi náležite nevysporiadal.

28. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/42/2016-159 z 05. decembra 2016, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č. k. 12Cb/173/2013-159 z 29. septembra 2015 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

29. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca (č. l. 190 - 192), ktorý navrhol dovolanie podľa § 448 C. s. p. ako nedôvodné odmietnuť. Súčasne žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

31. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (01. júla 2016).

32. V danom prípade bolo konanie o splnenie povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 19.331,60 eur istiny s príslušenstvom, začaté pred 01. júlom 2016 (žaloba doručená prvoinštančnému súdu dňa 27. mája 2013 na č. l. 1 spisu) a aj rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo vydané pred 01. júlom 2016 (29. septembra 2015) a teda ešte podľa O. s. p.. Na odvolanie žalovaného rozhodol odvolací súd (potvrdzujúcim) rozsudkom po 01. júli 2016 (06. decembra 2016), a teda už podľa C. s. p. a dovolanie žalovaného bolo podané tiež podľa C. s. p.. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. ako nový civilný procesný kódex v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou v O. s. p., je potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

33. V zmysle uvedeného, úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by

zákon.

34. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného žalovaným.

35. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p..

36. Podľa § 420 C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti).

37. S poukazom na úpravu dovolania účinnú od 01. júla 2016, odlišnú od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, ak dovolateľ v dovolaní namieta vadu zmätočnosti v zmysle § 420 C. s. p. a pokiaľ dovolanie nemá vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní jednoznačne uviesť, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho povinnosťou podľa § 431 ods. 2 C. s. p. uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva. Iba ak sú tieto podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu, či je dovolateľom tvrdený dovolací dôvod aj skutočne daný. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

38. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať.

39. V danom prípade žalovaný v dovolaní namietol vadu zakotvenú v § 420 písm. f/ C. s. p., spočívajúcu v nesprávnom procesnom postupe, ktorým mu konajúce súdy znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V rámci uvedeného namietol, že rozhodnutia súdov oboch inštancií sú nedostatočne odôvodnené, zmätočné a vykazujú znaky arbitrárnosti. Namietol ďalej nevykonanie ním navrhnutých dôkazov, v dôsledku ktorej skutočnosti súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci, súčasne že na základe vykonaných dôkazov súdy dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam. V ďalšom obsahu dovolania tvrdil nesprávne právne posúdenie prejednávanej veci konajúcimi súdmi.

40. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to,

aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk. Naopak, medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že preskúvanie žalovaným vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je v zmysle kvalitatívnej stránky dovolania možné v časti, v ktorej žalovaný namietol nesplnenie požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k otázke platnosti hromadnej licenčnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a zákonnosti odmeny dohodnutej v licenčnej zmluve. Rovnako namietol nedostatočné, resp. úplne absentujúce odôvodnenie nadbytočnosti a účelovosti dôkazu navrhnutého žalovaným spočívajúcim v porovnaní licenčných zmlúv medzi žalobcom a inými vysielateľmi za účelom preukázania rovnosti a primeranosti podmienok licenčnej zmluvy.

42. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

43. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 C. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 378 ods. 2 C. s. p.). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Ústavný súd SR vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

44. Dovolací súd po preskúmaní oboch vo veci vydaných rozhodnutí, tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho, dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p. spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom sa súd vysporiadal s otázkou platnosti hromadnej zmluvy uzatvorenej 22. mája 2007 medzi žalobcom a žalovaným, aj výšky odmeny dohodnutej medzi zmluvnými stranami za použité a šírenie výkonov, výkonných umelcov v televíznom vysielaní. Vysvetlil tiež dôvod nevykonania žalovaných navrhnutých dôkazov. S odôvodnením prvoinštančného rozsudku sa v celom rozsahu stotožnil aj súd odvolací, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvod, pre ktorý mal za správny postup prvoinštančného súdu spočívajúci v nepripojení zmlúv uzatvorených s inými vysielateľmi, zdôrazniac, že žalovaný nešpecifikoval dôvod, pre ktorý odmena v namietanej hromadnej zmluve nespĺňa zákonom stanovené požiadavky primeraných a rovnakých podmienok. Odôvodnenia vo veci konajúcich súdov a ich aplikáciu §-u 81 ods. 1 písm. h/ AZ a príslušných ustanovení OZ týkajúcich sa absolútnej a relatívnej neplatnosti právnych úkonov tak nemožno považovať za svojvoľné, arbitrárne alebo nelogické. Pokiaľ aj odôvodnenie odvolacieho súdu je pomerne stručné, vysvetlil, prečo namietaná zmluva (v časti dohodnutej odmeny) nie je neplatná, pričom rešpektuje úpravu zakotvenú v § 387 ods. 2 C. s. p., podľa ktorej odvolací súd v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Uvedené je reakciou na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštancie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú stranám sporu známe podania, známy

napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Je tomu tak aj v posudzovanej veci, preto rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavné nekonformné. Za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného (vid' napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013).

45. Dovolateľ v danej veci ďalej namieta nedostatok spočívajúci vo vykonávaní a hodnotení dôkazov, ktoré navrhoval v konaní vykonať, v dôsledku čoho súd nedostatočne zistil skutkový stav.

46. Občiansky súdny poriadok v § 120 ods. 1 (účinný v čase konania a rozhodovania prvoinštančného súdu) ukladal účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dňom 01. júla 2016 táto povinnosť vyplýva z § 132 ods. 1 C. s. p.). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, však bola a naďalej je už vecou súdu (§ 185 ods. 1 C. s. p., resp. § 120 ods. 1 O. s. p.) a nie sporových strán. Ak by aj súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy, alebo by vykonal iné dôkazy ako navrhli strany, následkom uvedeného môže byť len neúplnosť skutkových zistení (vedúca k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesná vada podľa § 420 písm. f/ C. s. p..

47. Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

48. V danom prípade z obsahu spisu (zápisnice o pojednávaní dňa 29. septembra 2015 na č. I. 111 a nasl.) vyplýva, že súd prvej inštancie návrhu žalovaného na doloženie hromadných licenčných zmlúv s inými používateľmi, ako aj návrhu na vykonanie dôkazu spočívajúceho v predložení sadzovníka odmien za rozhodné obdobie, za ktoré žalobca uplatnil svoj nárok a z ktorého by vyplývala výška odmeny majúca oporu v autorskom zákone, zamietol. Následne strany (účastníci) ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemali, na čo súd po oboznámení sa so žalobou, výpoveďou strán sporu a listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu, vyhlásil dokazovanie za skončené.

49. Nevykonanie žalovaným navrhnutých dôkazov súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na autonómiu vôle zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy a nadbytočnosťou a účelovosťou navrhovaných dôkazov majúc za to, že tieto by tvrdenia žalovaného nepreukázali. Nevykonanie dôkazov prvoinštančným súdom podrobnejšie rozvinul odvolací súd s dôrazom na to, že žalovaný nemôže iba všeobecne tvrdiť, že ustanovenia namietanej hromadnej licenčnej zmluvy sú v rozpore so zákonom a ako dôkazy označiť iné zmluvy bez špecifikovania dôvodu, prečo odmena nespĺňa zákonom stanovené požiadavky primeranosti a rovnosti. Pokiaľ sa odvolací súd stotožnil so skutkovým stavom, tak ako ho súd prvej inštancie zistil na základe tvrdení žalobcu a žalovaného a predložených a navrhnutých dôkazov, ide o právny názor odvolacieho súdu, ktorý je súčasťou právneho posúdenia veci, ktoré však vadou konania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. nie je.

50. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a/ až c/ §-u 421 ods. 1 C. s. p.). Napriek tomu, že dovolateľ je povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p. zakladá jeho prípustnosť, žalovaný tak v predmetnom prípade neurobil, nakoľko dovolacie dôvody nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p..

51. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže z obsahu spisu nevyplýva, že by sa súd

prvej inštancie a odvolací súd v prejednávanej veci dopustili porušenia procesných oprávnení žalovaného, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred označenými súdmi k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej v ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nedošlo, z dôvodu ktorého dovolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

52. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

53. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.